

Sygn. akt VI Pa 46/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 września 2014 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Gabriela Horodnicka-Stelmaszczuk
Sędziowie:	SSO Aleksandra Mitros (spr.) SSO Monika Miller-Młyńska
Protokolant:	st. sekr. sąd. Renata Sekinda

po rozpoznaniu w dniu 12 września 2014 roku w Szczecinie

sprawy z powództwa D. A.

przeciwko Szkole Podstawowej w W.

o dopuszczenie do pracy i zapłatę, ewentualnie o przywrócenie do pracy

na skutek apelacji wniesionej przez powódkę D. A. od wyroku Sądu Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim IV Wydziału Pracy z dnia 6 marca 2014 roku, sygn. akt IV P 172/13

I. oddala apelację;

II. odstępuje od obciążania powódki kosztami procesu w instancji odwoławczej

Sygn. akt VI Pa 46/14

UZASADNIENIE

Powódka D. A. pozwem z dnia 30 maja 2012 r. skierowanym pierwotnie przeciwko pozwanej Szkole Podstawowej w S. wniosła o uznanie za bezskuteczne wypowiedzenia umowy o pracę. W uzasadnieniu powódka wskazała, że była zatrudniona w Szkole Podstawowej w S.. Z dniem 01.06.2006 r. uległ przekształceniu jej stosunek pracy nawiązany na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony w stosunek pracy na podstawie mianowania. Aktem z dnia 21.06.2010 r. powierzono jej stanowisko dyrektora szkoły na okres 5 lat. Zarządzeniem Wójta Gminy W. z 18.05.2012 r. odwołano ją ze stanowiska dyrektora szkoły, a pismem z 23.05.2012 r. wypowiedziano stosunek pracy z powodu likwidacji Szkoły Podstawowej w S.. Powódka wskazała, że nie doszło do likwidacji Szkoły bo Rada Gminy w W. podjęła w dniu 30.03.2012 r. uchwałę ale w sprawie przekształcenia Szkoły Podstawowej w S. w filię Szkoły Podstawowej w W. i zdaniem powódki chybiona jest podstawa prawna wskazana w wypowiedzeniu — art. 20 ust. 1 pkt 1 KN

Szkoła Podstawowa w S.wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazano, że w dniu 30.03.2012 r. Rada Gminy W.podjęła uchwałę w sprawie

przekształcenia Szkoły Podstawowej w S.w filie Szkoły Podstawowej imienia Kawalerów Orderu Uśmiechu w W.. Pozwany powołał się na wyrok Sądu Najwyższego z 12.11.2003 r., w sprawie IPK 523/02, OSNP2005/1/3, z którego wynika, że wprowadzenie nowego ustroju szkolnego, związanego z przekształceniami jednych szkół i likwidacją drugich, jest zmianą organizacyjną, o której mowa w art.20 ust. Karty Nauczyciela, stanowiącą przyczynę uzasadniającą rozwiązanie z nauczycielem stosunku pracy za wypowiedzeniem. Pozwana wskazała również, że zgodnie z art. 59 ust. 6 ustawy o systemie oświaty, przepisy o likwidacji szkoły mają zastosowanie przy przekształceniu szkoły. W związku z tym, że przekształcenie spowodowało skutki zlikwidowania szkoły w S.to wypowiedzenia powódce umowy o pracę dokonano na podstawie art. 20 ust. 1 pkt 1KN. Nadto strona pozwana wskazała, że zgodnie z arkuszem organizacyjnym Szkoły Podstawowej w W.z filią w S.na rok 2012/2013, nie ma możliwości zatrudnienia powódki zgodnie z jej posiadanymi kwalifikacjami.

Wyrokiem z dnia 1 marca 2013 r., Sąd Rejonowy w Stargardzie Szczecińskim przywrócił powódkę do pracy w pozwanej Szkole Podstawowej w W. na poprzednich warunkach pracy i płacy i zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 60zł. tytułem kosztów zastępstwa procesowego oraz nakazał pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 2815 zł tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej .

Wyrokiem z dnia 21 czerwca 2013 r., Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na skutek apelacji wniesionej przez pozwaną Szkołę Podstawową w W. od wyroku Sądu Rejonowego z dnia 1 marca 2013 roku uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w Stargardzie Szczecińskim IV Wydziałowi Pracy do ponownego rozpoznania pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania w instancji odwoławczej. Sąd Okręgowy wskazał, że przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy powinien rozważyć czy uprawniony podmiot dokonał wypowiedzenia stosunku pracy, w zależności od swoich rozważań Sąd powinien zastanowić się jakiego typu roszczenie powinno przysługiwać powódce z przytoczonych przez nią okoliczności faktycznych: czy roszczenie o przywrócenie do pracy czy o dopuszczenie do pracy. W zależności od ustaleń, Sąd powinien dokonać oceny zebranego materiału dowodowego pod kątem prawdziwości czy też nie przyczyny wypowiedzenia, możliwości zatrudnienia powódki przy uwzględnieniu zapisów arkuszy organizacyjnych będących w aktach, ale też arkusza organizacyjnego na rok szkolny 2013/2014.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy:

Powódka wniosła o przywrócenie do pracy na poprzednie warunki pracy i płacy, tj. nauczyciela niepełniącego funkcji dyrektora. W piśmie z 22.11.2013 r. pełnomocnik powódki wskazał, że wnosi o dopuszczenie powódki do pracy na dotychczasowym stanowisku i za dotychczasowym wynagrodzeniem i zasądzenia na rzecz powódki wynagrodzenia w kwocie 49.107 zł z odsetkami ustawowymi tytułem wynagrodzenia za okres gotowości do pracy. Pełnomocnik powódki wskazał, że nie doszło ani do rozwiązania stosunku pracy jaki łączył strony ani stosunek ten nie wygasł, gdyż wypowiedzenie zostało dokonane przez osobę nieuprawnioną Powódka zgłaszała pozwanemu gotowość do pracy ale nie była do pracy dopuszczana.

Pełnomocnik pozwanego wniósł o oddalenie powództwa

W piśmie z 17.01.2014 r. pełnomocnik powódki wskazał, że wnosi o dopuszczenie powódki do pracy na dotychczasowym stanowisku i za dotychczasowym wynagrodzeniem i zasądzenia na rzecz powódki kwoty 69.568,25 zł z ustawowymi odsetkami tytułem wynagrodzenia za okres kiedy była gotowa do pracy a nie była do niej dopuszczana.

Na rozprawie w dniu 4 lutego 2014 r. pouczone powódkę, że z przytoczonych przez nią faktów wynikają roszczenia z art. 45 § 1 k.p. i art. 47 k.p.

Pełnomocnik powódki wniósł jak w piśmie z 17.01.2014 r. ewentualnie o przywrócenie powódki do pracy na poprzednich warunkach pracy i płacy.

Wyrokiem z dnia 6 marca 2014 r. Sąd Rejonowy IV Wydział Pracy w Stargardzie Szczecińskim oddalił powództwo o dopuszczenie do pracy i zapłatę (pkt I sentencji), przywrócił powódkę D. A.do pracy do Szkoły Podstawowej w

W. na poprzednie warunki pracy i płacy (pkt II. wyroku), nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim kwotę 2.455 zł tytułem kosztów sądowych (pkt III wyroku) i zniósł wzajemnie między stronami koszty zastępstwa procesowego (pkt IV wyroku)

Swoje rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy oparł na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych:

Powódka zatrudniona została w Zespole Szkół Publicznych w W. od 01.09.2002 r. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku nauczycielki. W dniu 24 lipca 2003 r. nadano powódce stopień nauczyciela dyplomowanego.

Z dniem 01.05.2006 r. stosunek pracy powódki, nawiązany na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, przekształcił się na podstawie art. 10 ust. 5a i 5b Karty Nauczyciela, w stosunek pracy na podstawie mianowania. Powódka miała uprawnienia do nauczania matematyki, informatyki i oligofrenopedagogiki - jest to praca z dziećmi o różnym poziomie niepełnosprawności.

Na okres od 01.09.2010 r. do 31.08.2015 r. powierzono powódce stanowisko dyrektora Szkoły Podstawowej w S.. Jako dyrektor Szkoły powódka miała obniżone pensum do 10 godzin tygodniowo.

Zarządzeniem nr (...) Wójta Gminy W. z 18.05.2012 r., na podstawie art. 38 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz.2572 ze zm.) i art. 30 ust. 2 pkt 5 ustawy o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz.1591 ze zm.) odwołano powódkę z dniem 31.08.2012 r. ze stanowiska dyrektora Szkoły Podstawowej w S..

W roku szkolnym 2011/2012 w Szkole Podstawowej w S. były klasy: o, klasa I, II, III, IV i VI. Godzin matematyki było 4, informatyki 1. Powódka miała 4 godziny matematyki, jedną godzinę informatyki oraz 5,5 godziny z 6 godzin do dyspozycji dyrektora - łącznie 10,5 godziny.

W roku szkolnym 2011/2012 w Szkole Podstawowej w W. były 24 godziny matematyki, 18 godzin przyrody i 7 godzin informatyki.

Godziny te podzielono następująco:

- K. P. (1) przydzielono 20 godzin matematyki,
- A. I. - 4 godziny matematyki i 18 godzin przyrody,
- z informatyki 3 godziny przydzielono U. D., 1 godzinę H. S. i 3 godziny E. S..

W dniu 30.03.2012 r. Rada Gminy W. podjęła uchwałę w sprawie przekształcenia z dniem 31.08.2012 r. Szkoły Podstawowej w S. w filię Szkoły Podstawowej imienia (...) w W.. Zgodnie z tą uchwałą szkoła filialna miała zostać włączona w strukturę organizacyjną Szkoły Podstawowej w W., a obwód szkolny Szkoły Podstawowej w S. włączony do obwodu szkolnego Szkoły Podstawowej w W..

W arkuszu organizacyjnym Szkoły Podstawowej w S. na rok 2012/2013 przygotowanym przez dyrektora Szkoły w W. ujęte były dwie klasy o, klasa I, II, III, IV i klasa przedszkolna. Godzin matematyki przewidziano łącznie 4. Nie wskazano w arkuszu żadnych godzin z informatyki. Godziny matematyki przydzielono nauczycielce z W., A. I..

W roku szkolnym 2012/2013, klasę VI przeniesiono z punktu filialnego w S. do Szkoły Podstawowej w W..

W roku szkolnym 2012/2013 w Szkole Podstawowej w W. były dwie klasy I, jedna klasa II, III i IV, dwie klasy V i dwie VI. Godzin matematyki jest łącznie 20, przyrody 15, zajęć komputerowych - 4. Wszystkie godziny matematyki przydzielono K. P., a z zajęć komputerowych 2 godziny U. D. i 2 godziny E. S..

W Szkole Podstawowej w W. uprawnienia do nauczania matematyki i informatyki posiadają następujące osoby:

- K. P. (1) może nauczać matematyki i przyrody,
- A. I. może nauczać matematyki i przyrody,
- E. S. (2) może nauczać informatyki i prowadzić edukację wczesnoszkolną,
- U. D. może nauczać informatyki i prowadzić edukację wczesnoszkolną,

Pismem z dnia 23.05.2012 r. rozwiązano z powódką stosunek pracy za trzymiesięcznym wypowiedzeniem na podstawie art. 20 ust. 1 pkt 1 Karty Nauczyciela w związku z likwidacją z dniem 01.09.2012 r. Szkoły Podstawowej w S., która - jak wskazano - stanie się filią Szkoły Podstawowej w W., co uniemożliwia dalsze zatrudnienie. Pismo to powódka otrzymała w dniu 23.05.2012 r.

W roku szkolnym 2013/2014 w Szkole Podstawowej w W. jest 16 godzin matematyki, 12 godzin przyrody i 3 godziny zajęć informatycznych. Godziny matematyki przydzielono K. P., godziny przyrody - A. I., 1 godzinę informatyki- U. D., 2 godziny informatyki - E. S..

W roku szkolnym 2013/2014 w Szkole w S. jest 8 godzin matematyki 1 godzina informatyki oraz 6 godzin przyrody. Godziny matematyki - po 4 przydzielono K. P. i A. I., godziny przyrody - po 3 godziny przydzielono K. P. i A. I., 1 godzinę informatyki- P. B..

Sąd Rejonowy wskazał, że bezspornym jest w sprawie, że powódka jako nauczyciel posiadający stopień awansu zawodowego nauczyciel dyplomowany, zatrudniona była na podstawie mianowania w Szkole Podstawowej w S.. Dalej Sąd I instancji powołał się na wytyczne Sądu odwoławczego, który wskazał, by przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy rozważył:

- czy uprawniony organ dokonał wypowiedzenia powódce stosunku pracy,
- jakie roszczenie powódce przysługuje, tj. o przywrócenie do pracy czy o dopuszczenie do pracy,
- czy przyczyny wypowiedzenia wskazane powódce są prawdziwe,
- czy była możliwość zatrudnienia powódki przy uwzględnieniu arkuszy organizacyjnych załączonych do sprawy i arkusza organizacyjnego na rok szkolny 2013/2014.

Dalej Sąd Rejonowy podał, że poza sporem było, że powódce jako nauczycielowi dyplomowanemu Szkoły Podstawowej w S. powierzono stanowisko dyrektora Szkoły. Strony nie kwestionowały również tego, że zarządzeniem nr (...) Wójta Gminy W.z 18.05.2012 r., na podstawie art. 38 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty (Dz.U. 04.256.2572 ze zm.) i art. 30 ust. 2 pkt 5 ustawy o samorządzie gminnym (Dz.U. 2001.142.1591 ze zm.) odwołano powódkę z dniem 31.08.2012 r. ze stanowiska dyrektora.

Z powyższego – w ocenie Sądu Rejonowego wynika, że powódka do dnia 31.08.2012 r. była dyrektorem szkoły w S. i jednocześnie nauczycielem w tej szkole. Czynności zatem w imieniu pracodawcy w stosunku do powódki wykonywać powinien Wójt Gminy prowadzącej Szkołę w S..

Z art. 30 ust. 2 pkt 5 ustawy o samorządzie gminnym (Dz.U. 2001.142.1591 ze zm.) wynika, że do obowiązków wójta należy zatrudnianie i zwalnianie kierowników gminnych jednostek organizacyjnych. Sąd wskazał, że potwierdził to również Sąd Najwyższy w wyroku wydanym w sprawie II PZ 62/07 (OSNP 2009/5-6/68), orzekając, że czynności z zakresu prawa pracy wobec kierownika gminnej jednostki organizacyjnej dokonuje organ gminy (burmistrz), a więc posiada on uprawnienia do działania w tym zakresie za tę jednostkę (w jej imieniu) w toczącym się przeciwko niej postępowaniu sądowym, w tym do udzielania pełnomocnictwa procesowego (art. 3.1 § 1 k.p. w związku z art. 4 pkt 2a

ustawy z 22.03.1990 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz.1593 ze zm.) oraz w związku z art. 11 a ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 08.03.1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz.1591 ze zm.).

Zatem organem uprawnionym do wypowiedzenia powódce stosunku pracy na stanowisku nauczyciela, był – w ocenie Sadu Rejonowego - Wójt Gminy W.. Powódka bowiem w dniu doręczenia wypowiedzenia, tj. 23.05.2012 r. była jeszcze dyrektorem Szkoły w S. i funkcję tę miała pełnić do dnia 31.08.2012 r. W tym postępowaniu powódka odwołała się tylko od wypowiedzenia stosunku pracy na stanowisku nauczyciela. Nie kwestionowała natomiast odwołania ze stanowiska dyrektora szkoły. Sąd I instancji podał, że pełnomocnik strony powodowej wywodził, że wypowiedzenia powódce umowy dokonał niewłaściwy podmiot w imieniu pracodawcy i dlatego do rozwiązania stosunku pracy nie doszło. Wbrew temu stanowisku Sad Rejonowy wskazał, że zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego, w sytuacji gdy oświadczenie o wypowiedzeniu złożył niewłaściwy podmiot, to taka czynność nie jest dotknięta nieważnością, choć rozwiązanie umowy należy uznać za wadliwe, co daje podstawę do wystąpienia z powództwem np. o przywrócenie do pracy. W wyroku z dnia 17 listopada 1997 r., wydanym w sprawie I PKN 351/97, Sąd Najwyższy orzekł, że jednostronne czynności prawne zmierzające do rozwiązania umowy przez pracodawcę mogą być podważane jedynie w drodze odpowiedniego powództwa i nie mogą być uznawane za nieważne na podstawie art. 58 k.c. Z uwagi na to, że – w ocenie Sądu Rejonowego - wypowiedzenia dokonał wobec powódki prawidłowy organ, to powódce - wobec upływu okresu wypowiedzenia - przysługuje roszczenie o przywrócenie do pracy lub odszkodowanie - art. 45 § 1 k.p. i art. 47 § 1 k.p.

Odnosząc się do prawdziwości wskazanych powódce przyczyn wypowiedzenia, Sąd Rejonowy wskazał, że z materiału dowodowego wynika, że nie doszło do likwidacji, ale do przejścia Szkoły Podstawowej w S. przez Szkołę Podstawową w W. na podstawie uchwały Nr (...) Rady Gminy W.. Na podstawie tej uchwały Szkoła w S. została włączona w strukturę organizacyjną Szkoły Podstawowej w W., a przekształcony obwód szkolny Szkoły Podstawowej w S. włączony do obwodu szkolnego Szkoły Podstawowej w W.. Sąd Rejonowy powołał się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2005 r., wydany w sprawie I PK 27 1/04, (OSNP 2005/21/334), zgodnie z którym częściowa likwidacja szkoły, zmiany organizacyjne i zmiany planu nauczania uzasadniają rozwiązanie stosunku pracy na podstawie art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 26.01.(...). Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2003 r. Nr 118, poz.1112 ze zm.) tylko wówczas, gdy zadania szkoły wykonywane przez nauczyciela nie podlegają przekazaniu innej placówce. Przytoczył również wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26.01.2000 r. w sprawie I PKN 489/99, (opubl. OSNP 2001/11/381), w którym Sąd ten wskazał, że przejście zadań dydaktycznych w zakresie kształcenia uczniów przez inną szkołę stanowi przejście części zakładu pracy przez innego pracodawcę (art. 23 § 1 k.p.) i nie oznacza wewnętrznych zmian organizacyjnych dotychczasowego pracodawcy, uzasadniających rozwiązanie stosunku pracy na podstawie art. 20 ust. 1 Karty Nauczyciela. W konsekwencji Sąd Rejonowy przyjął, że wskazana przyczyna wypowiedzenia jest nieprawdziwa.

Sąd I instancji podał, że poza sporem było, że powódka może nauczać matematyki, informatyki i prowadzić zajęcia z oligofrenopedagogiki. Z porównania ilości godzin zajęć, do prowadzenia których powódka ma uprawnienia wynikało, że w 2011/12 w szkole w S. były 4 godziny matematyki i 1 godzina informatyki, a w roku szkolnym 2012/2013 w filii szkoły w S. były 4 godziny matematyki i nie było przedmiotu informatyka. Jeśli dodatkowo uwzględnić fakt, że klasa VI w roku szkolnym 2012/2013 została przeniesiona z filii w S. do W., a w klasie tej są 4 godziny matematyki i 1 godzina zajęć komputerowych, to uznać należy, w ocenie Sądu Rejonowego - że gdyby nie zmiany organizacyjne polegające na przeniesieniu klasy VI ze S. do W., to w filii w S. byłoby 9 godzin, do nauczania których powódka ma uprawnienia, czyli było ich więcej niż w ostatnim roku szkolnym zatrudnienia powódki. Jednocześnie w szkole w W. liczba godzin matematyki i informatyki wynosiła łącznie w roku szkolnym 2011/2012 - 31 godzin (24 godzin matematyki i 7 godzin informatyki), a przyrody 18, a w roku szkolnym 2012/2013 - godzin matematyki i informatyki było 24 godziny (20 godzin matematyki i 4 godziny zajęć komputerowych), a przyrody – 15. Powyższe dane wynikają z porównania arkuszy organizacyjnych, których wiarygodności żadna ze stron nie kwestionowała. Sąd uwzględnił w arkuszach szkoły w W. również ilość godzin przedmiotu przyroda, gdyż zatrudniona w szkole w W. A. I. oprócz uprawnień do nauczania matematyki może też nauczać przyrody. Zatem ilość godzin tego przedmiotu ma znaczenie dla oceny, czy nauczyciele ze szkoły w W., mający uprawnienia do nauczania matematyki lub informatyki mieli możliwość zatrudnienia w roku szkolnym 2012/2013 w pełnym wymiarze czasowym.

Uwzględniając ilość godzin matematyki, informatyki oraz przyrody uznać należy, zdaniem Sądy Rejonowego, że nie było ich w roku szkolnym 2012/2013 w szkole w W. na tyle dużo, aby zapewnić zatrudnienie w pełnym wymiarze powódce i pozostałym osobom - K. P., A. I., U. D. i E. S.. Dopuszczalne było zatem wręczenie wypowiedzenia jednej z osób zatrudnionych na stanowisku nauczyciela, z powodu zmian planu nauczania uniemożliwiających dalsze zatrudnienie w pełnym wymiarze godzin. Skoro konieczne było ograniczenie zatrudnienia i wręczenie wypowiedzenia jednej osobie, to pozwany pracodawca powinien – w ocenie Sądu I instancji - ustalić z zastosowaniem jakiego kryterium wybierze osobę do zwolnienia. Z materiału dowodowego wynikało natomiast, że pozwany pracodawca, nie dokonując żadnych porównań pracy nauczycieli, stopnia ich awansu zawodowego, wybrał powódkę do zwolnienia opierając się na błędnym przyjęciu, że szkoła, w której dotąd pracowała uległa likwidacji. Sąd I instancji zauważył, że gdyby tak było (szkoła w S. uległa likwidacji), to nie byłoby potrzeby przydziału w filii szkoły w S. godzin matematyki nauczycielce z W. - A. I.. Jednocześnie analiza arkuszy organizacyjnych szkoły na rok 2013/2014 r. dowodzi - zdaniem Sądu Rejonowego - że nie ma możliwości zatrudnienia w pozwanej Szkole dodatkowego nauczyciela do nauczania matematyki i informatyki. Pomimo powyższego ustalenia, Sąd ten uwzględnił roszczenie o przywrócenie do pracy, gdyż materiał dowodowy nie wskazywał, że jest ono nieuzasadnione (art. 477.1 § 1 k.p.c). Nie wynikało z niego bowiem, że powódka była nauczycielem najmniej przydatnym dla pozwanego pracodawcy spośród nauczycieli matematyki i informatyki. W toku postępowania nie podniesiono żadnej okoliczności wskazującej na to, że powódka spośród nauczycieli o podobnych kwalifikacjach jest najniżej oceniana, uwzględniając dobro szkoły i uczniów. Nie wynika również, aby miała ona najniższy stopień awansu zawodowego lub że z innych przyczyn (np. nabycia uprawnień emerytalnych) przywracanie jej do pracy jest niecelowe.

Z uwagi na powyższe Sąd Rejonowy oddalił roszczenie o dopuszczenie do pracy i wynagrodzenie za czas gotowości do pracy, gdyż ustalono, że stosunek pracy powódki na stanowisku nauczyciela został rozwiązany za wypowiedzeniem i przywrócono powódkę do pracy u pozwanego na poprzednich warunkach pracy i płacy, tj. pracy nauczyciela. - art. 45 § 1 k.p. w zw. z art. 91c Karty Nauczyciela.

Sąd I instancji obciążył pozwanego jako przegrywającego sprawę kosztami sądowymi zgodnie z art. 113 ust. 1 w zw. z art. 13 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2010 r. Nr 90, poz.594 ze zm.). Kwotę 2.455 zł ustalono jako 5% od wartości przedmiotu sporu ustalonej na 49.107 zł.

Sąd Rejonowy pomimo wygrania sprawy przez powódkę nie zasądził na jej rzecz kosztów zastępstwa procesowego tylko zniósł wzajemnie te koszty między stronami, wskazując, że dopiero po pouczeniu przez Sąd w trybie art. 477 k.p.c., strona powodowa sprezytowała roszczenie, które wynikało z przytaczanych przez nią faktów.

Z wyrokiem nie zgodziła się powódka, która zaskarżyła powyższy wyrok w punktach I, II i IV, zarzucając mu naruszenie prawa materialnego, a mianowicie art. 30 ust. 2 pkt 5 ustawy o samorządzie gminnym przez jego niewłaściwe zastosowanie, co doprowadziło do konstatacji, że w stosunku do powódki uprawnionym do wypowiedzenia stosunku pracy był Wójt Gminy. Podnosząc powyższy zarzut wniosła o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez dopuszczenie powódki do pracy w pozwanej Szkole Podstawowej w W. na dotychczasowym stanowisku i za dotychczasowym wynagrodzeniem oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kwoty 69.568,25 zł brutto wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi:

- od kwoty 4.092,25 zł od dnia 03.09.2012 r.,

- od kwoty 4.092,25 zł od dnia 01.10.2012 r.,

- od kwoty 4.092,25 zł od dnia 02.11.2012 r.,

- od kwoty 4.092,25 zł od dnia 03.12.2012 r.,

- od kwoty 4.092,25 zł od dnia 02.01.2013 r.,

- od kwoty 4.092,25 zł od dnia 01.02.2013 r.,
- od kwoty 4.092,25 zł od dnia 01.03.2013 r.,
- od kwoty 4.092,25 zł od dnia 01.04.2013 r.,
- od kwoty 4.092,25 zł od dnia 02.05.2013 r.,
- od kwoty 4.092,25 zł od dnia 03.06.2013 r.,
- od kwoty 4.092,25 zł od dnia 01.07.2013 r.,
- od kwoty 4.092,25 zł od dnia 01.08.2013 r.,
- od kwoty 4.092,25 zł od dnia 02.09.2013 r.,
- od kwoty 4.092,25 zł od dnia 01.10.2013 r.,
- od kwoty 4.092,25 zł od dnia 04.11.2013 r.,
- od kwoty 4.092,25 zł od dnia 02.12.2013 r.,
- od kwoty 4.092,25 zł od dnia 02.01.2014 r.,

2. zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych za obie instancje,

Ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie w zakresie kosztów procesu za obie instancje.

Jako wartość przedmiotu zaskarżenia storna powodowa podała 69.569,00 zł.

Skarżąca wskazała w uzasadnieniu, że charakter stosunku prawnego dyrektora, będącego jednocześnie nauczycielem jest złożony. Zgodnie z ustawą o systemie oświaty stanowisko dyrektora szkoły lub placówki powierza organ prowadzący szkołę lub placówkę. Stanowisko dyrektora może być powierzone zarówno nauczycielowi jak i osobie nie będącej nauczycielem. Nauczyciel, któremu powierzono stanowisko dyrektora nie traci statusu nauczyciela. Wykonuje on nadal dotychczasowe obowiązki, lecz na czas określony są mu powierzane dodatkowe obowiązki dyrektora. Organ powołujący dyrektora ma ograniczone możliwości jego odwołania. Organ ten nie ma natomiast żadnych kompetencji do wykonywania czynności zwierzchnich wobec nauczycieli. Skarżąca podała, że w przedmiotowej sprawie roszczenia powódki nie wynikają z faktu zajmowania przez powódkę stanowiska dyrektora, lecz z faktu posiadania przez nią statusu nauczyciela dyplomowanego zatrudnionego na podstawie mianowania. Z kolei przepisy prawa nie upoważniają organu gminy do podejmowania czynności wobec dyrektora szkoły w sferze stosunku nauczycielskiego. Dyrektor szkoły jest kierownikiem zakładu pracy dla zatrudnionych w szkole lub placówce nauczycieli i pracowników niebędących nauczycielami.

Dalej skarżąca wskazała, że pracodawcą jest jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, a także osoba fizyczna, jeżeli zatrudniają one pracowników. Dla nauczyciela, niezależnie od sposobu nawiązania z nimi stosunku pracy, pracodawcą jest szkoła, a jej dyrektor jest kierownikiem takiego pracodawcy „dla zatrudnionych w szkole nauczycieli i pracowników niebędących nauczycielami”, co wynika wprost z przepisu art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty w związku z art. 3 pkt 1 i 2 oraz 7 ust. 1 ustawy z dnia 25 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela.

Według powódki dyrektor szkoły jest nauczycielem zatrudnionym w szkole, któremu tylko powierzono funkcję kierowniczą. Ustawa o pracownikach samorządowych ma zastosowanie do pracowników zatrudnionych w

podmiotach wskazanych w art. 2 ustawy. Zgodnie zaś z art. 3 ups przepisów tego aktu nie stosuje się do pracowników zatrudnionych w jednostkach wymienionych w art. 2, których status prawny określają odrębne przepisy (w tym do nauczycieli, którzy zatrudnieni są na podstawie Karty Nauczyciela). Prawidłowa wykładnia przepisów prowadzi to do konstatacji, że dyrektor szkoły nie jest gminnym pracownikiem samorządowym - lecz nauczycielem, pełniącym funkcję kierownika samorządowej jednostki organizacyjnej jaką jest szkoła. Podnieść należy przy tym, że kompetencje organu prowadzącego szkołę zostały wyraźnie określone i nie można ich interpretować rozszerzająco. Wójt gminy nie jest organem zarządzającym w rozumieniu art. 3.1 kp, dokonującym za szkołę czynności prawnych z zakresu stosunku pracy wobec jej dyrektora. Dyrektor szkoły jest pracownikiem szkoły, a nie gminy i szkoła jako jednostka organizacyjna jest jego pracodawcą.

Wobec powyższego - w ocenie skarżącej - zasadne jest żądanie dopuszczenia do pracy, czego oczywistą konsekwencją jest uzasadnione żądanie zapłaty wynagrodzenia za cały okres pozostawania w gotowości do jej wykonywania, albowiem stosunek pracy nie został rozwiązany w sposób określony w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela. Powódka przytoczyła nadto wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 lipca 2000 r., wydany w sprawie I PKN 721/99, zgodnie z którym mianowanemu nauczycielowi przysługuje roszczenie o dopuszczenie do pracy wynagrodzenie za cały okres pozostawania w gotowości do jej wykonywania, jeżeli stosunek pracy nie został rozwiązany lub nie wygasł w sposób określony w ustawie z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (jednolity tekst: Dz. U z 1997 r. Nr 56, poz. 357 ze zm.). Skarżąca wskazała, że Sąd Najwyższy w uzasadnieniu tego wyroku wskazał także, że potrzeba pewności i gwarancji zatrudnienia w ramach pracowniczego stosunku pracy z nominacji, który nie został rozwiązany ani nie wygasł, przemawia przeciwko ograniczaniu (limitowaniu) wynagrodzenia z tytułu gotowości do wykonywania pracy pracownika mianowanego bezprawnie do niej nie dopuszczanego. Sama konstrukcja prawna stosunku pracy z nominacji sprzeciwia się rozstrzygnięciu o roszczeniach pracowniczych z kodeksowym ograniczeniem wysokości wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy nauczyciela bezprawnie nie dopuszczanego do jej wykonywania. Dlatego w sytuacji, gdy - tak jak w rozważanej sprawie - istnieje nauczycielski stosunek pracy z potwierdzonej przez sądy meriti nominacji nauczycielskiej, który nie został rozwiązany lub nie wygasł w sposób określony w przepisach Karty Nauczyciela, to mianowanemu nauczycielowi przysługuje - w ocenie powódki - roszczenie o dopuszczenie do pracy i wynagrodzenie za okres gotowości do jej wykonywania (art. 81§ 1 kp), które nie jest ograniczone czasowo (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 1995 r., I PRN 12/95, OSNAPiUS 1995 nr 21, poz. 262). Skarżąca przywołała również - w jej ocenie - podobne stanowiska wyrażone przez Sąd Apelacyjny w Warszawie z dnia 21.03.2002r. w sprawie III APa 81/01 oraz w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 02.09.2003 r. w sprawie I PK 345/02.

W odpowiedzi na apelację pozwana wniosła o oddalenie apelacji w całości i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej zwrotu kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych, wskazując że apelacja powódki nie znajduje uzasadnionych podstaw i winna być oddalona. Pozwana wskazała, że Sąd pierwszej instancji uwzględnił powództwo powódki i przywrócił ją do pracy, niezrozumiałym jest więc stanowisko powódki, która ponownie żąda w apelacji ewentualnego przywrócenia jej do pracy, tym bardziej, że powódka podjęła pracę w Szkole Podstawowej w W. w wyniku wydania wyroku Sądu Rejonowego. Dalej zgodziła się ze stanowiskiem Sądu pierwszej instancji co do tego, że organem uprawnionym do wypowiedzenia powódce stosunku pracy był Wójt Gminy i nie doszło do naruszenia art. 30 ust. 2 pkt 5 ustawy o samorządzie gminnym przez jego niewłaściwe zastosowanie, ponieważ powódka była do dnia 31.08.2012r., czyli do dnia jej odwołania, dyrektorem likwidowanej Szkoły Podstawowej w S. i jednocześnie nauczycielem w tej szkole, a czynności w imieniu pracodawcy w stosunku do powódki będącej dyrektorem wykonywał Wójt Gminy prowadzący Szkołę w S.. Strona pozwana wskazała, że wykonała zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego, reaktywowała stosunek pracy z powódką i w dniu 15 kwietnia 2014 r. powódka ponownie podjęła pracę w Szkole Podstawowej w W..

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Choć apelacja okazała się częściowo uzasadniona, nie doprowadziła jednak do zmiany zaskarżonego wyroku, który - pomimo częściowo błędnego uzasadnienia - odpowiada prawu.

Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił stan faktyczny, a swe ustalenia oparł na należycie zgromadzonym materiale dowodowym, którego ocena nie wykraczała poza granice wskazane w art. 233 § 1 k.p.c. Sąd pierwszej instancji wywiódł prawidłowe wnioski z poprawnie dokonanej analizy dowodów stanowiących podstawę przyjęcia, że wypowiedzenie powódce umowy o pracę było nieuzasadnione, czego konsekwencją było przywrócenie powódki do pracy w pozwanej Szkole. Prawidłowe było też oddalenie roszczenia powódki o dopuszczenie do pracy i zapłatę wynagrodzenia za czas gotowości do pracy, ponieważ stosunek pracy powódki został rozwiązany (a nie wygasł) przez złożone jej oświadczenie o wypowiedzeniu. Stwierdzić należy, że Sąd Okręgowy podziela zarzut powódki dotyczący naruszenia przez Sąd Rejonowy przepisu art. 30 ust. 2 pkt 5 ustawy o samorządzie gminnym przez jego niewłaściwe zastosowanie, co doprowadziło do błędnej konstatacji, że organem uprawnionym do rozwiązania stosunku pracy powódki (nauczyciela Szkoły w S.) uprawniony był Wójt Gminy W..

Zgodnie z art. 30 ust. 1 i 2 pkt 5 ustawy o z dnia 8 marca 1990 r. samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz.1591 ze zm.) Wójt wykonuje uchwały rady gminy i zadania gminy określone przepisami prawa. Do zadań wójta należy w szczególności: zatrudnianie i zwalnianie kierowników gminnych jednostek organizacyjnych.

Wskazać należy, że status prawny dyrektorów szkół (kierowników gminnych jednostek budżetowych), będących równocześnie nauczycielami zatrudnionymi w tych szkołach na podstawie stosunku pracy – jest inny aniżeli pozostałych kierowników gminnych jednostek budżetowych. Do nauczyciela zatrudnionego w szkołach prowadzonych przez samorząd terytorialny nie stosuje się - zgodnie z art.3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych - przepisów tej ustawy. Ich status reguluje Karta Nauczyciela i ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j.Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz.2572 ze zm.). Zgodnie z art.36 ust.1 tej ostatniej ustawy szkołą kieruje nauczyciel mianowany lub dyplomowany, któremu **powierzono** stanowisko dyrektora. Z kolei w myśl art.36a ust.1 tej ustawy stanowisko dyrektora szkoły lub placówki **powierza** organ prowadzący szkołę lub placówkę. Stosownie zaś do art. 38 ust. 1 ustawy o systemie oświaty organ, który powierzył nauczycielowi stanowisko kierownicze w szkole lub placówce **odwołuje nauczyciela ze stanowiska kierowniczego** (...) Sąd Okręgowy podziela pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 6 grudnia 2005 r. III PK 96/05 (OSNPiUS z 2006 r. Nr 21-22, poz.318), zgodnie z którym akt powierzenia stanowiska dyrektora szkoły, o którym mowa w art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (jednolity tekst: Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 ze zm.), choć wywołuje skutki w sferze stosunku pracy nauczyciela, nie jest jednak aktem nawiązania stosunku pracy. Nie można go utożsamiać z żadnym znanym prawu pracy zdarzeniem stanowiącym podstawę tego stosunku prawnego. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela przewiduje tylko dwa sposoby nawiązania stosunku pracy z nauczycielem: mianowanie i zawarcie umowy o pracę. Nie czyni żadnych wyjątków w stosunku do nauczycieli pełniących funkcje kierownicze w szkole. Powierzenie stanowiska dyrektora szkoły powoduje w sferze zatrudnienia nałożenie na nauczyciela za jego zgodą dodatkowych obowiązków i przyznanie mu dodatkowych uprawnień, a więc wpływa na treść jego stosunku pracy wynikającego z nominacji albo umowy o pracę.

Tak samo należy oceniać w świetle prawa pracy skutki odwołania ze stanowiska dyrektora (art. 38 ustawy o systemie oświaty). Nie jest to czynność rozwiązująca stosunek pracy. Powoduje bowiem jedynie pozbawienie tego stanowiska, a nie zatrudnienia na stanowisku nauczyciela.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy, stwierdzić należy, że kompetencje Wójta Gminy W. ograniczały się wyłącznie do odwołania powódki ze stanowiska dyrektora, natomiast jej stosunek pracy w charakterze nauczyciela powinien zostać rozwiązany przez pracodawcę, czyli przez Szkołę w S.. Fakt, że po odwołaniu powódki ze stanowiska dyrektora, Szkoła ta nie miała organu, który mógłby złożyć powódce wypowiedzenie (art.39 ust.3 pkt 1 ustawy o systemie oświaty) nie może obciążać powódki i nie stał na przeszkodzie wypowiedzeniu jej umowy o pracę. Wójt Gminy W. powinien w takiej sytuacji skorzystać ze swoich uprawnień (określonych w art.36a ust.1 pkt 5 ustawy o systemie oświaty) i powierzyć pełnienie obowiązków dyrektora innej osobie (nawet jeśli obowiązki tej osoby sprowadzałyby się wyłącznie do złożenia powódce wypowiedzenia).

Pomimo jednak dokonania wypowiedzenia umowy o pracę powódce przez niewłaściwy organ, nie można uznać, że do rozwiązania jej stosunku pracy w drodze tej wadliwej czynności nie doszło, a w konsekwencji, że stosunek pracy

powódki trwa nadal, a ona sama powinna zostać dopuszczona do pracy (a nie przywrócona) tak jakby do rozwiązania jej umowy o pracę nie doszło.

Podkreślić należy, że w rozpoznawanej sprawie (inaczej aniżeli w sprawie rozpoznawanej przez Sąd Najwyższy, a cytowanej przez skarżącą w apelacji, o sygn. akt I PKN 721/99) stosunek pracy powódki został rozwiązany - na podstawie art.20 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela **w drodze konkretnej czynności prawnej**, tj. oświadczenia o wypowiedzeniu złożonego powódce przez Wójta Gminy W.. Przepisy Kodeksu pracy, do których odsyła w art.91 c Karta Nauczyciela w zakresie spraw wynikających ze stosunku pracy, nieuregulowanych przepisami ustawy, nie przewidują natomiast sankcji w postaci bezwzględnej nieważności wypowiedzenia. Roszczenia przysługujące pracownikowi w razie nieuzasadnionego lub niezgodnego z prawem wypowiedzenia umowy o pracę przez pracodawcę zostały określone w oddziale 4 działu 2 Kodeksu pracy i nie ma wśród nich roszczenia o dopuszczenie do pracy.

Sąd Okręgowy w pełni podziela pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w wyrokach z dnia 7 marca 1997 r., I PKN 33/97, (OSNAPiUS 1997 Nr 22 poz. 431) oraz z dnia 17 listopada 1997 r., I PKN 315/97, (OSNAPiUS 1998, Nr 17 poz. 501), zgodnie z którym w prawie pracy nie istnieje konstrukcja bezwzględnej nieważności czynności prawnych zmierzających do rozwiązania umowy o pracę. Czynności prawne dotyczące rozwiązania umowy o pracę mogą być jedynie podważone w drodze odpowiedniego powództwa (o uznanie wypowiedzenia za bezskuteczne, o przywrócenie do pracy). Przepis art. 58 § 1 kc nie może wobec tego być stosowany do wypowiedzenia umowy o pracę, gdyż byłoby to sprzeczne z zasadami prawa pracy (art. 300 KP).

Z uwagi na powyższe stwierdzić należało, że rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego zarówno w części przywracającej powódkę do pracy na poprzednich warunkach (z uwagi na upływ okresu wypowiedzenia), jak i w części oddalającej jej roszczenie o dopuszczenie do pracy i zapłatę było prawidłowe. Brak jest również podstaw (powódka nie wskazała żadnych zarzutów) do kwestionowania zawartego w punkcie IV zaskarżonego wyroku rozstrzygnięcia o kosztach zastępstwa procesowego.

Reasumując, w punkcie I wyroku oddalono apelację na podstawie art.385 kpc.

W punkcie II wyroku Sąd odstąpił od obciążania powódki kosztami zastępstwa procesowego strony pozwanej na podstawie art.108 kpc z uwagi na skomplikowany charakter sprawy i sytuację materialną powódki.